

Guia docent de l'assignatura "Institucions i política de la Unió Europea" 2011/2012

Codi: 101083
Crèdits ECTS: 6

Titulació	Pla	Tipus	Curs	Semestre
2500259 Ciència política i gestió pública	818 Graduat en Ciència Política i Gestió Pública	OB	3	2

Contacte

Nom : Nuria Esther Font Borrás

Email : Nuria.Font@uab.cat

Utilització d'idiomes

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Algun grup íntegre en anglès: No

Algun grup íntegre en català: No

Algun grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

Es dona per suposat que l'estudiant coneix adequadament, com a mínim, els conceptes i les teories treballats a les assignatures 'Ciència Política', 'Anglès per les Ciències Socials' (1r de Grau) i 'Administració i Polítiques Públiques' (2n de Grau). A més, és altament recomanable que l'estudiant hagi cursat i superat l'assignatura 'Política Comparada I' (3r de Grau, primer semestre). D'altra banda, es dona per suposat que l'estudiant té l'hàbit de llegir regularment diaris de premsa generalista.

Objectius i contextualització

Aquesta assignatura és obligatòria en el 3r curs de Grau de Ciència Política i Gestió Pública. Els objectius bàsics de l'assignatura són, d'una banda, treballar a fons el procés històric, les institucions i el funcionament de la Unió Europea des dels seus orígens fins l'actualitat. L'estudi del procés històric és fonamental per entendre el paper de les institucions i les transformacions institucionals que s'han anat operant. D'altra banda, l'assignatura té l'objectiu d'introduir les principals teories, aproximacions i conceptes que actualment dominen el panorama dels estudis europeus. Globalment, l'assignatura té com a objectiu principal que els estudiants coneguin els principals referents empírics i teòrics sobre la Unió Europea i que siguin capaços d'utilitzar-los en l'anàlisi i la interpretació dels processos comunitaris.

Competències i resultats d'aprenentatge

1329:E08 - Demostrar que es comprèn l'estructura i el funcionament dels sistemes polítics en l'esfera interna i internacional, tant en l'esfera analítica com en l'elaboració de propostes d'intervenció o de polítiques públiques

1329:E08.00 - Demostrar que es comprèn l'estructura i el funcionament dels sistemes polítics en l'esfera interna i internacional, tant en l'esfera analítica com en l'elaboració de propostes d'intervenció o de polítiques públiques

1329:E09 - Relacionar els diferents components que conformen l'estructura i el funcionament dels sistemes polítics i l'entorn en què interactuen

1329:E09.00 - Relacionar els diferents components que conformen l'estructura i el funcionament dels sistemes polítics i l'entorn en què interactuen

1329:E10 - Demostrar que coneix l'estructura i el funcionament de les institucions polítiques

1329:E10.00 - Demostrar que coneix l'estructura i el funcionament de les institucions polítiques

1329:E11 - Aplicar el coneixement de l'estructura i funcionament de les institucions polítiques a problemes i/o casos pràctics, reals o simulats

1329:E11.00 - Aplicar el coneixement de l'estructura i funcionament de les institucions polítiques a problemes i/o casos pràctics, reals o simulats

1329:E12 - Emprar les principals formulacions teòriques sobre les institucions polítiques i relacionar-les amb l'estructura global del sistema polític, tant en l'esfera interna com en la internacional

1329:E12.00 - Emprar les principals formulacions teòriques sobre les institucions polítiques i relacionar-les amb l'estructura global del sistema polític, tant en l'esfera interna com en la internacional

1329:E26 - Demostrar que es coneix l'estructura i el funcionament de la Unió Europea i de les seves institucions principals, i que s'és capaç d'identificar els principals actors polítics i reconèixer els principals mecanismes d'integració.

1329:E26.00 - Demostrar que es coneix l'estructura i el funcionament de la Unió Europea i de les seves institucions principals, i que s'és capaç d'identificar els principals actors polítics i reconèixer els principals mecanismes d'integració.

1329:T01 - Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.

1329:T01.00 - Treballar en equip i en xarxa, en particular en condicions interdisciplinàries.

1329:T02 - Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.

1329:T02.00 - Identificar fonts de dades i fer recerques bibliogràfiques i documentals.

1329:T03 - Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.

1329:T03.00 - Sintetitzar i analitzar informació de manera crítica.

1329:T04 - Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.

1329:T04.00 - Interpretar i utilitzar acadèmicament textos en anglès.

1329:T05 - Argumentar des de diferents perspectives teòriques.

1329:T05.00 - Argumentar des de diferents perspectives teòriques.

1329:T06 - Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.

1329:T06.00 - Treballar amb tècniques quantitatives i qualitatives d'anàlisi per aplicar-les en els processos de recerca.

1329:T07 - Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

1329:T07.00 - Utilitzar les principals tècniques de la informació i la documentació (TIC) com a eina essencial en l'anàlisi.

1329:T08 - Demostrar un bon nivell d'expressió oral en diferents registres.

1329:T08.00 - Demostrar un bon nivell d'expressió oral en diferents registres.

1329:T09 - Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.

1329:T09.00 - Mostrar una bona capacitat per transmetre informació, diferenciant els missatges clau per als diferents destinataris.

1329:T10 - Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.

1329:T10.00 - Fer exposicions orals efectives i adaptades a l'audiència.

1329:T12 - Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.

1329:T12.00 - Gestionar la distribució del temps disponible per assolir els objectius establerts per portar a terme la tasca prevista.

1329:T13 - Treballar autònomament.

1329:T13.00 - Treballar autònomament.

Continguts

TEMARI

BLOC 1. Introducció

Tema 1. Orígens històrics de les Comunitats Europees

Tema 2. De l'Acta Única Europea al Tractat de Maastricht

Tema 3. El Tractat d'Amsterdam, el Tractat de Niça, la fallida 'Constitució Europea', el Tractat de Lisboa.

BLOC 2. Principals institucions i organismes de la Unió Europea

Tema 4. La Comissió Europea

Tema 5. El Consell de la Unió Europea

Tema 6. El Consell Europeu

Tema 7. El Parlament Europeu

Tema 8. El Tribunal de Justícia de la Unió Europea

Tema 9. El Tribunal de Comptes de la Unió Europea

Tema 10. El Banc Central Europeu

Tema 11. Altres organismes de la Unió Europea

BLOC 3. El procés decisor en la Unió Europea

Tema 12. El triangle institucional Comissió - Parlament - Consell

BLOC 4. Temes crítics de la política de la Unió Europea

Tema 13. La reforma dels tractats

Tema 14. Ampliació, fronteres i identitat

Tema 15. Ciutadania i dèficit democràtic

BLOC 5. Teories de la integració europea

Tema 16. El debat neofuncionalisme - intergovernamentalisme

Tema 17. El debat racionalisme - constructivisme

Tema 18. El nou institucionalisme

Tema 19. La Unió Europea com a sistema polític

Tema 20. La Unió Europea com a nou sistema de governança multinivell

Metodologia

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENEI
-------------------	-----------	-------	---------------------

Dirigides			
52,5 hores (35%)	Classes magistrals amb suport de TIC i debat en gran grup.	30	Comprensió del procés hi europea, del funcionamer de la UE i de les principal: europea
	Presentació pública de treballs	7,5	Exposició en pública dels assolits de forma adequac
	Seminaris de discussió de textos i de casos	15	Participació activa, inform correcta en els debats.
Supervisades			
15 hores (10%)	Tutoria	15	Aclariment de dubtes i ori complementària per a la fi de l'assignatura.
Autònomes		75	
75 hores (50%)	Lectura de textos	30	Comprensió de les princip teoria i la pràctica sobre le
	Estudi	30	Comprensió de conceptes institucionals de la Unió E
	Redacció de treballs	15	Demostrar la comprensió experiències objecte dels

Activitats formatives

Activitat	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques (classes magistrals per part del professor/a)	30	1.2	1329:E08.00 , 1329:E09.00 , 1329:E11.00 , 1329:E10.00 , 1329:E26.00 , 1329:E12.00
Presentació de treballs	7.5	0.3	1329:E12.00 , 1329:T04.00 , 1329:T06.00 , 1329:T08.00 ,

			1329:T13.00 , 1329:T12.00 , 1329:T07.00 , 1329:T05.00 , 1329:T03.00 , 1329:E26.00 , 1329:T01.00 , 1329:T02.00
Seminaris de discussió de textos i de casos:	15	0.6	1329:E12.00 , 1329:E26.00 , 1329:T03.00 , 1329:T09.00 , 1329:T10.00 , 1329:T05.00
Tipus: Supervisades			
Tutoria	15	0.6	1329:T12.00
Tipus: Autònomes			
Estudi	30	1.2	1329:E12.00 , 1329:T03.00 , 1329:T04.00 , 1329:T13.00 , 1329:T12.00 , 1329:E26.00
Lectura de textos	30	1.2	1329:E12.00 , 1329:E26.00 , 1329:T03.00 , 1329:T04.00
Redacció de treballs	15	0.6	

Avaluació

L'avaluació de l'assignatura representa aproximadament un 5% de les hores totals, equivalent a unes 7,5 hores.

L'avaluació d'aquesta assignatura es realitzarà a partir dels següents lliuraments per part de l'estudiant:

- Control escrit (examen) de coneixements sobre la matèria: 50% de la nota. És condició necessària però no suficient aprovar l'examen per aprovar l'assignatura.
- Control de lectures: 20% de la nota (dos controls, amb un valor del 10% de la nota cadascun d'ells).
- Elaboració i presentació del treball de curs: 20% de la nota (treball en grup).
- Participació oral en els seminaris i classes: 10% de la nota.

Consideracions importants:

- Per aprovar un control de lectura, cal haver assistit al debat corresponent.
- El fet de presentar-se a l'examen o haver-se presentat als DOS controls de lectura, o a UN control de lectura i el treball de curs, eximeix l'estudiant de la qualificació de "NO PRESENTAT".
- L'examen es realitzarà al final del quadrimestre, el dia que fixi la Facultat i que es farà públic amb antelació suficient.
- Les dates dels controls s'especificaran en el marc de la programació de l'assignatura (veure Campus Virtual)
- Els estudiants que no haguessin superat l' examen tindran l'oportunitat d'acollir-se a les **activitats de compensació**, és a dir, podran tornar a fer l'examen suspès el dia que determini la Facultat, havent acabat el període lectiu del segon quadrimestre.

Activitats d'avaluació

Activitat	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Controls de lectura	20%	2	0.08	1329:E12.00 , 1329:E26.00 , 1329:T05.00 , 1329:T03.00 , 1329:T12.00
Participació oral en els seminaris i classes	10%	0.5	0.02	1329:E26.00 , 1329:T10.00 , 1329:T09.00 , 1329:T05.00 , 1329:T08.00
Prova escrita	50%	2.5	0.1	1329:E08.00 , 1329:E09.00 , 1329:E10.00 , 1329:E12.00 , 1329:T03.00 , 1329:T12.00 , 1329:T05.00 , 1329:E26.00 , 1329:E11.00

Treball de curs	20%	2.5	0.1	1329:E12.00 , 1329:T13.00 , 1329:T12.00 , 1329:T09.00 , 1329:T07.00 , 1329:T06.00 , 1329:T01.00 , 1329:T02.00 , 1329:T03.00 , 1329:T05.00 , 1329:T04.00 , 1329:E26.00
-----------------	-----	-----	-----	---

Bibliografia

Manuels:

Bomberg, E., J. Peterson i Alexander Stubb (eds) (2008), *The European Union: How Does it Work?*, Oxford University Press.

Morata, F. (1999), *La Unión Europea. Procesos, actores y políticas*. Ariel Ciencia Política. Barcelona.

Hix, Simon (2005), *The Political System of the European Union*, New York: Palgrave Macmillan.

Bibliografia complementària:

Cini, M. (ed.), (2009), *European Union Politics*, Oxford University Press.

Dinan, D. (2004). 'Governance and Institutions. The Convention and the Intergovernmental Conference', *Journal of Common Market Studies*, V. 42, p. 27-42.

Dinan, D. (2005), *Ever Closer Union: An Introduction to European Integration*, Boulder: Lynne Rienner.

Dinan, D.(2009), "Saving the Lisbon Treaty: An Irish Solution to a European Problem", *Journal of Common Market Studies*, Annual Review 2009, Vol. 47, pp. 1113-132

Dinan, D. (2008), "Ending the Constitutional Impasse," *Journal of Common Market Studies*, Annual Review 2008, Vol. 46, September 2008, pp. 71-90

Dinan, D. (2008), "Fifty Years of European Integration," *Fordham International Law Journal*, 31/5, pp. 1118-1142.

Fernández Pasarín, A.M., (2007), *Europa como opción histórica*, Barcelona: IUUE/UAB.

Ludlow, P., G. Ross, E. Philippart, S. Meunier, K. Nicolaidis, G. de Burca i B. de Witte (2001). "Analyzing the Treaty of Nice," *EUSA Review*, Vol. 14, No. 2, pp. 311, accessible on-line at <http://www.eustudies.org/NiceTreatyForum.html>.

Mateo González, G. (2008), *Hacia una Constitución Europea: Las Conferencias Intergubernamentales en la EU*, València: Tirant lo Blanch.

Morata, F. (2005), *Hisòria de la Unió Europea*, Barcelona: UOC.

Moravcsik, A. (1998), *The Choice for Europe: social purpose and State power from Messina to Maastricht*. Ithaca: Cornell University Press.

Nelsen, B. i A. Stubb (eds.) (2003), *The European Union: readings on the theory and practice of European integration*, Palgrave Macmillan, p. 145-149.

Nugent, N. (2003), *The Government and Politics of the European Union*, Palgrave Macmillan.

Peterson, J. i M. Shackleton (eds) (2002), *The Institutions of the European Union*, Oxford University Press.

Siedentop, L. (2000), *Democracy in Europe*, Hammondsworth: Penguin.

Torreblanca, J.I. (2006), "La Unión Europea: integración, ampliación, constitución", en Michael J. Sodaro, *Política y ciencia política: una introducción*, Madrid: McGraw-Hill Interamericana, pp. 297-324.

Torreblanca, J.I. (2001), ['Principios, intereses, instituciones y preferencias: un análisis de la racionalidad de la](#)

[ampliación al Este de la Unión Europea](#)', *Revista Española de Ciencia Política*, núm. 4, pp. 71-96.

Wallace, H., M. Pollack, i A. Young (eds.), *Policy-Making in the European Union*, Oxford University Press, 6th ed., 2010.

Revistes acadèmiques recomanades:

Common Market Law Review:

<http://www.kluwerlaw.com/Catalogue/titleinfo.htm?ProdID=SS01650750&name=Common-Market-Law-Review&ç>

Journal of Common Market Studies: <http://www.wiley.com/bw/journal.asp?ref=0021-9886>

Journal of European Integration: <http://www.tandfonline.com/toc/geui20/current>

Journal of European Public Policy: <http://www.tandf.co.uk/journals/routledge/13501763.html>

West European Politics: <http://www.tandf.co.uk/journals/titles/01402382.asp>

Webs d'interès:

Portal de la UE: <http://europa.eu/>

Parlament Europeu: http://www.europarl.europa.eu/news/public/default_en.htm?redirection

Consell Europeu: http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/european-council/index_es.htm

Consell de la UE: <http://consilium.europa.eu/showPage.ASP?lang=es>

Comissió Europea: http://ec.europa.eu/index_es.htm

Tribunal de Justícia de la UE: http://europa.eu/about-eu/institutions-bodies/court-justice/index_es.htm

Euroobserver: <http://www.euobserver.com>

Eupolitix: <http://www.eupolitics.com>